

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de subscripció

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . 4'50 trimestre

Estranger » 9'—

Número solt 5 cèntimo

Anunci segons tarifa

ANY XIII

REUS, DISSABTE 19 DE GENER DE 1918

NÚM. 16

Gran Hotel - Restaurant Els cafès GIL de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Hab. a l'acions amb telèfon urbà i interurbà :: Hab. tacions amb banys, d'atxos i telèfon

SON: ELS DE MÉS FORTALESA
ELS DE MÉS AROMA

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).-Reus

FAM I MISERIA

L'imprevisió conservadora

La crisi econòmica ha arribat, en nostre país, en el seu període àlgid. La fam es manifesta ja al carrer en convulsions violentes. No hi ha feina. No hi ha pa. Falta carbó i manquen matèries primeres a l'indústria i a la fabricació. Les subsistències, acaparades per uns quants espanyols desentenyats, comencen a escassejar en el mercat, alcançant preus fabulosos. I per a comble de nostres desdites, en els transports regna aital desorganització, que ve a agreujar més i més el paorós conflicte.

Heu's-aquí l'obra, dels governs de la monarquia. Heu's-aquí els resultats d'una política de nepotisme i imprevisió. El govern de En Dato especialment, per la seva ineptia i per la seva imprevisió, és el culpable de la penúria per que atravesa Espanya. Si, com l'advertiren a temps els orguens d'opinió esquerrana, haguessim mirat al pervindre, avui no sentiríem amb tanta cruïda els efectes de la gran guerra. A Espanya hi hauria blat i carbó; no mancaríen tampoc matèries primeres per a la fabricació nacional, i la fam no trucaria tant insistentment a la porta de les llars humils.

Aiximateix, de no haver inspirat el favoritisme la política d'En Dato, la desorganització dels transports, si no s'hagués arribat a la seva normalització, no s'hauria, al menys, aguditzat amb la vaga de carrilaires provocada pel propi govern conservador amb l'objectiu de fer fracassar el moviment de protesta que s'estava organitzant contra la passivitat d'aquells governants davant de problemes tan vitals com la carestia de les subsistències i la crisi de treball. De no esclatar aquella vaga ferroviària, de no haver-hi l'abulia, imprevisió, torpesa i perversitat del govern d'En Dato i En Sánchez, no s'haurien produït tampoc els esdeveniments d'agost, i, per consegüent, els 6.000 ferroviaris despedits no haurien deixat de prestar el seu eficaç concurs en

la normalització del servei dels transports ni els miners haurien abandonat el treball deixant de produir mils i mils de tonelles de carbó quant més necessari era aquest mineral...

Ara, amb l'imprevisió del govern conservador, el conflicte s'ha agreujat. Ara són necessàries mans expertes, voluntats de ferro i una activitat extraordinària i enèrgica per a solucionar el paorós conflicte. Estem amenaçats de la pitjor i més temible plaga: la fam. ¿Conseguirà aquest Govern salvar els esculls? ¿Tindrà prou energia per a conjurar el greu conflicte creat per la imprevisió d'uns i el criminal egoisme d'altres?

Aquests dies la premsa ha donat compte d'abusos descoberts i corrèctgits per la Comissaria de Abastos. Es ja un bon símptoma. Però no basta. Precisa desplegar més energia, que'l camí està ple d'entrebancs. Hi ha molts abusos per descobrir i que castigar. Les Juntas de Subsistències, per exemple, si han de continuar com fins aquí, si no s'han de tindre en compte els preus que elles taxin, o han de taxar com convingui als gremis expendedors, val més dissoldre-les. Per altra part, no s'ha de fixar únicament la Comissaria d'Abastos amb els petits abusos. Es necessari procedir també, especialment contra els grans negociants. Aquí està la denúncia que "El Sol", feia dels escandalosos beneficis que està realitzant la Sucrera. I el sucre també ho és, article de primera necessitat: i són tants els grans negocis que s'estàn realitzant a costa de la miseria d'aquest país!...

Vinguin enèrgiques i radicals solucions, i el Govern haurà complert la millor part del seu programa renovador.

Consell provincial d'Agricultura i Ramaderia de Tarragona

Sessió del 16 de Gener de 1918
Presidència de don Josep Vidal i Barraquer, amb assistència dels Consellers

don Ramón Vidiella, don Josep Maria Rendé, don Josep Compte, don Jaume Montlleó, enginyer quefe del Servei Agronòmic, don Josep Valls, i inspecció provincial d'Hygiene i Sanitat Pequaria, don Salvador Martí.

Per ocupacions urgents fou excusada l'assistència dels senyors Poblet, Querol, Guasch i Corbella.

Llegida i aprovada l'acta de l'anterior, se donà compte per Secretaria del següent despatx ordinari:

D'un ofici de l'actiu i gelós enginyer agrònom director de l'Escola de Viticultura i Enologia de Reus, don Claudi Oliveras, evacuant la consulta d'aquest Consell respecte a la lluita contra l'Oidium en les actuals circumstàncies de escassetat i carestia de sofre.

Manifesta aquell funcionari en son informe, que en efecte poden emprar-se en primer lloc, per a combatre tant perniciosos plaga, els pol sulfurs alcalins, d'entre els quals els més empleats en èpoques anteriors, foren els de potassa i de sosa, però, sa actual carestia ja preparats, o les dificultats per a la seva preparació, han fet que no s'hagin propagat més. En canvi els caldos sulfu calcícs poden preparar-se amb relativa facilitat, especialment quan s'elaboren en gran escala per un Sindicat, per exemple, en aquest cas el seu cost no resulta elevat. Aquests sulfurs de calç manifesta el senyor Oliveras en son brillant informe, foren empleats amb bastant profusió i amb excel·lent èxit l'any

anterior, essent coneguts, per la classe agrícola amb el nom de sores líquids.

Per a les fortes invasions indica els nyor Oliveras, que pot emprar-se el permanganat potàssic, uns 150 a 200 grams per cent litres d'aigua, però fa present que la seva acció és únicament curativa, destruint en absolut els germens existents, però sense cap efecte preventiu.

Respecte a la campanya d'hivern indica per a assegurar l'èxit dels tractaments d'estiu lo següent:

Primer. Podar aviat els cepcs que haguessin sigut atacats d'oidium i cremar desseguida els restes de la poda amb lo qual s'obtidrà un adob potàssic tan necessari a la vinya; i

Segon. Netejar ben bé la soca i braços dels cepcs pelant-los o embadurnant-los amb dissolució d'àcid sulfúric al 5 per 100 en volum o, amb dissolució de permanganat potàssic al 4 per 100.

Participa igualment, que té en preparació un follet respecte al particular que publicará tant prompte ho consenti la molta tasca que damunt d'ell pesa en aquesta època de l'any.

El Consell estimant en molt quant indica l'enginyer, director de l'Escola de Viticultura i Enologia de Reus, don Claudi Oliveras, en son brillant informe, per unanimitat acordà-se li manifesti l'agraïment més sincer de la Corporació per les seves atencions i deferència; pregant-li al mateix temps, donada la importància del follet que anun-

cia per a sa divulgació, la conveniència, encara que sigui redoblant la seva reconeguda activitat, de que en breu pugui donar se a coneixer a l'objecte de emprar els mitjans que sa autoritzada opinió i experiència aconsellin per a combatre tan funesta plaga en les circumstàncies actuals.

Igualment s'acordà pregar-li que, per al millor èxit dels desitjos d'aquest Consell i dels que anima a tan digne funcionari, estudiï la fetxa més indicada per a celebrar en l'Estació de Viticultura i Enologia del seu merescut càrrec, la festa que's podria denominar «El dia de l'Oidium» a fi d'ensenyar als viticultors practicamente la manera d'elaborar els polissulfurs i la seva aplicació per a defensar-se de plaga tant funesta. D'un atent B. L. M. del president del Consell provincial d'Agricultura i Ramaderia de Barcelona sobre cianur sòdic, acordant se li comunicui que agraint molt aquest Consell sos ofertes i els fets a la Presidència, els accepta amb el major gust, quedant li enmament reconegut i a la recíproca.

Es donà compte d'un expedient incoat a instància de don Josep Muedra Codorniu i altres que sol·liciten la concessió d'un coto arrocer en uns terrenys de sa propietat en els termes municipals de Perelló i Tortosa. Examinat amb la detenció deguda dit expedient i vists els informes emesos pel personal tècnic i d'Hygiene i

IX
Política nacionalista. - Intervenció. - Afirmació. - Revolució. L'Unió Catalanista. - La Lliga Regionalista. - El Nacionalisme republicà.

Tres grans moments representen la virtualitat del Nacionalisme català, en la seva expansió política: la intervenció, l'afirmació i la revolució. En el primer moment—representat en la història pel darrer terç del segle passat—els patriotes catalans, amb no més aquest caràcter, portaven allà on fossin al club, al còrcol catòlic, al teatre, a la premsa, a la societat obrera; etc.—la seva acció personal, escrivint i parlant en català, enaltint sempre amb un fervor de societatari la dolça Catalunya. Els homes del Nacionalisme, quasi tots han realitzat, en la seva joventut, aquest apostolat individual catalanista fins que

RIBERA I ROVIRA 97
tra són; acostumeu-se a dormir poc abrigats i amb el cap baixet. Si podèu, acostumeu-se al tub matinal; lavatge ràpid i diari amb aigua freda, dutxa, seguida d'una fricció seca amb guant de crin i corretja; en cas de necessitat feu aquestes friccions sense prèvia efusió freda. En una paraula, que tots els vostres esforços vagin dirigits a mantenir, en la plenitud del seu desenvolupament, la perfecta harmonia entre les forces físiques, les forces intel·lectuals i les forces morals; sense voler desenvolupar desmesuradament unes en perjudici de les altres. Serèu, creiu-me, bastament recompensats. La vostra salut física en sentirà els primers efectes; serèu més forts, més resistents a la fatiga, més preparats per a rebutjar els germens de certes malalties generals que tant amononen als joves en el precís moment de collir l'èxit dels seus estudis o del seu ofici. La vostra intel·ligència estarà més desperta i el treball intel·lectual vos serà més plaer, la vostra memòria, sobre tot, hi guanyarà moltíssim. «Tots els homes, i els joves en particular, diu el professor Mantegazza—poden fer l'ex-

Sanitat, s'acordà dictaminar en sentit favorable.

Queda sobre la taula per a son estudi i examen dels senyors Consellers que ho estimin convenient, un expedient promogut per don Salvador Escoter que sollicita autorització per a construir en el riu Francolí un mur de defensa d'una finca de sa propietat, en el terme municipal de Constantí.

Aiximateix queda sobre la taula un projecte de pressupost per a combatre «Plagues del Camp»

Enterat el Consell de la sensible desgracia ocorreguda al conseller don Joan Poblet i Teixidó amb motiu de la mort de la seva senyora mare (q. e. p. d.) s'acordà consti en acta el sentiment de la Corporació i que es comuniqui a l'interessat i atribolada familia.

Després de tractar assumptes variis que afecten a la agricultura i ramaderia en general, s'aixecà la sessió.

Parloteigs de França

En Joffre a l'Academia

En Joffre, com se sab, és un gran capità amb cor de nin que es deixa dur fàcilment per l'aura movèdica de la popularitat. Li han donat entenenent, diuen els trèvols ecos de París, que calia presentar la seva candidatura a un seient vacant de l'il·lustre Compañia, i s'ha deixat convèncer.

«Sr. Secretari Perpétu.

Tinc l'honor de portar a la seva coneixensa que presento la meua candidatura al seient d'En Jules Claretie.

Vulga acceptar els meus saludos. S. S. Joffre.»

Lletra vestida amb vesta senzilla com el cèlebre manament que fou el punt de marxa vers l'immortal victòria del Marne, aqueixa La página militar que en Joffre va escriure, li dona dret d'entrada a l'Academia Francesa, per si sola. És inútil l'esment del llibre que va congegir temps enrera sobre la campanya de Madagascar, colonia on el seu geni organitzador es va posar de manifest fins a dur-lo al càrrec de generalíssim.

Al bastó de mariscal donarà, doncs, com a company d'armes, la espasa simbòlica d'Academia. Es de celebrar. La ensenyada Academia rebrà potsèr un xic de sol per a una nova il·lustració seva, amb l'arribada de Joffre, el dels ulls blaus i de galtes vermelles. Potser ja que estem sots el domini de les possibilitats retraurà al Anatole Françe de seguir refusant la seva presencia

i la seva fina graciositat als parroquians de la vella cúpula.

Els deus ne tenen sed i les multituds enlletrades n'haurán satisfacció.

J. PÉREZ-JORBA.

Les subsistencies

A Barcelona continúa la protesta

Enc que no amb l'intensitat d'altres dies, ahir continuà la protesta per l'encaïment de les subsistencies.

En els barris obrers grups de dones es dedicaren a fer tancar establiments.

Al carrer de la Cadena s'inicià un aldarull per haver obligat uns guardies municipals a dividir-se en dos el grup de compradors que esperaven torn enfront d'una carboneria.

S'intentà assaltar una fleca del carrer de Borrell.

En les barriades continuaren les revoltoses obligant a sumar-se a la protesta a quantes dones trobaven al seu pas.

L'atur de les dones de les fàbriques i tallers fou quasi general.

En el mercat de la Boqueria un grup de dones intentà penetrar a l'interior per a impedir fossin oberts els llocs de venda. Foren detingudes quatre dones.

Més tard unes 60 revoltoses penetraren en el mercat de Sant Antoni, tinguent els venedors de tancar els seus llocs.

Un altre grup intentà volcar un carro, a la Porta de l'Angel, creient que portava carbó.

Al carrer de Fontanella, una comissió pujà a un important taller de modes, invitant a les oficines a deixar la feina. En vista de la negativa i per haver sigut despedida la comissió amb no molt bones raons, la emprengueren contra uns aparadors d'una fotografia veïna, rompent els cristalls i promouent gran aldarull.

El governador fa gestions per a lo grar es rebaixin els lloguers de les cases, com se demana en una de les conclusions del miting d'ahir, apart d'altres treballs, amb la Junta de Subsistencies, per a aminorar els efectes de la carestia dels queviures.

El miting que havia de celebrar-se ahir fou suspès per ordre governativa.

A Málaga, després de la revolta

Grups de dones endolades estigueren ahir en el cementiri col·locant coronas sobre les tombes de les víctimes dels passats successos.

Ans d'anit es xiulà al governador des dels balcons, terrats i carrers. Intervingué la guardia civil.

Fleca saquejada

A Madrid un nen anà a comprar pa a una fleca del carrer de Bravo Murillo. Sa mare al notar que el pa no tenia el pes se presentà a la fleca a demanar n'hi donessin un altre o li tornessin el diner. El flequer contestà malament an aquella mare i havent-ho sentit uns obrers que casualment passaven per allí, s'aglomeraren a la porta i al poc rato entrà a la tenda un grup i la saquejaren, causant grans destroços.

Secció Oficial

Junta Municipal del Cens electoral

EDICTE

Don Bonaventura Domenech i Grau, President de la Junta Municipal del Cens electoral de Reus,

Pel present se fa assaber: Que havent-se publicat en el Butlletí Oficial extraordinari d'aquesta provincia, corresponent al dissabte dia 12 de l'actual, la convocatoria per a les eleccions generals de diputats a Corts que deuen efectuar-se el diumenge dia 24 de febrer pròxim, de conformitat a lo disposat en l'article 19 de la llei Electoral de 8 d'agost de 1907, s'han manat exposar al public en les portes dels locals destinats per a Col·legis electorals les llistes definitives d'electors, que porten la fetxa de 27 d'agost de l'any últim de 1917 i quina publicació se mantindrà fins que hagi terminat la elecció.

Donat a Reus, a disset de gener de mil noucents divuit.—El president, B. Domenech i Grau.—El secretari, Estanislau Roca.

Institut Pere Mata

En el sorteig públic celebrat el dia 13, per a l'amortització de vint Obligacions de la primera emissió d'aquesta Societat, han resultat favorectes les boles números disset i vintidós, per lo tant, serán amortitzades les Obligacions senyalades amb els números 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, compresos en les desenes premiades.

Sos poseïdors podrán fer efectives a la Caixa del Banc de Reus de Descomptes i Prestecs, des del dia 15 al 30 del present mes, de 9 a 12, cinc cèntes pessetes per cada una. També pel citat Banc i en els mateixos dies se pagarán els interessos semestralis contra cupons números 28 de la primera emissió, 23 de la segona, i 9 de la tercera.

Reus 14 de desembre de 1917.—Per A. del C. d'A. l'administrador, Nicó lau Gausset.

Informació

L'Orfeó Reusenc en el seu local social, carrer del Bisbe Grau, 22, primer interior, ha establert unes classes gratuïtes de Solfeig i Vocalització per a senyorettes els dilluns, dimecres i divendres, a les nou del vespre, i per a homes els dimarts, dijous i dissabtes, a dos quarts de 10 del vespre.

S'han concedit les prórrogues que tenien sol·licitades per a l'acabament de les obres de reparació, explanació i afermat als contractistes de les carreteres de Reus a Montblanch, Valls a Igualada i de Valls a la de Reus a Montblanch.

JOVE, amb excel·lent lletra i coneixements de comptabilitat, s'ofereix per a despatx, comerç o industria. Raó en aquesta impremta.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Negociem tots els cupons Deutes de l'Estat de venciment primer gener 1918. Canvi de bitllets i monedes estrangeres.

Ens manifesta l'empresa del Teatre del Centre de Lectura que havent-se tiugut que ausentar momentaniament el director de la Companyia senyor Navarro per gravíssima enfermetat del seu senyor pare, en lloc de «El Asombro de Damasco», que tenia que representar-se avui, se posarà en escena «Solico en el mundo», «Las musas latinas» i «El Nido del principal».

El Govern francès, per moció del seu agent consular a Tarragona don Josep Merelo, ha girat un xec de 200 pessetes als torrens del sr de Buda don Manuel Diaz i don Llorens Sánchez, per la seva filantròpica conducta amb motiu del torpedejament del vaixell correu «Gran Medjerda».

Jaume Simó i Botarull

ADVOCAT DELS ILLTRES COL·LEGIS DE REUS I TARRAGONA.

DESPTX: Robuster, 23, ent., de 11 a 12 i de 15 a 18

Pel ministeri de la Guerra s'ha publicat una R. O. circular la part dispositiva de la qual diu:

«Els que s'hasservit disposar que es doni la major publicitat possible al proposit de no otorgar en l'any actual ni en els successius prórroga de cap classe per al pagament de les quotes militars, a fi de que els que desitgin acullir-se a aquest benefici de la llei, realitzin els pagaments amb tota puntualitat, si no volen veure's exposats a que no se'ls concedeixi tal benefici.»

Taller de Cerralleria d'obres

JOAN ADSERA CAMPS

Carrer d'Allegre, 17.—REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la casa J. Mas Bagà, de Barcelona i reparació de les mateixes.

A la Quefatura de Rondes municipals, hi ha en dipòsit per a ésser entregada a la persona que l'hagi perdut, una peça de trenzilla que una veïna de aquesta ciutat recullí ahir en el carrer de Llovera.

PREUFETAIRES

Se necessiten per collir i arreplegar olives i per a fer clots on plantar-hi avellaners.

Donarán raó en aquesta impremta.

Els impressors de la veïna capital, contestant a la demanda dels seus operaris, han concedit un augment de 2'40 pessetes setmanals en els salaris.

Se troba vacant la plaça de metge municipal de Massdenverge.

Demà a les tres de la tarda tindrà lloc en el camp de sports del «Deportiu» el segon partit de fut-bòl de la tanda que te organitzada el comité comarcal, entre el «Gimnástico» de Tarragona i el «Deportiu», d'aquesta ciutat.

En la propera edició publicarem el nom dels juga lors que integraran amb dos equips.

El nombre de llicenciats a consecuencia de la dissolució de la Junta de defensa del sargents, ascendeix a ans 200.

D'ells, 14 son sub oficials, 40 brigades i els demés, sargents.

MAGATZEMS GIBBERT

Plaça Constitució, 1

Abrigs i trajos confeccionats, poden comprar-se'n a preus molt econòmics, en els MAGATZEMS GIBBERT.

Per avui anuncia l'empresa del Kur-saal el debut de la cèlebre dançarina de gran renom «Dorita Ceprano», la qual ve precedida d'extraordinaris èxits.

En el programa de pel·lícules hi figura, entre altres, la d'art «Serie Cappozzi», «La ruina de un suño», de 1.500 metres.

Nostre bon amic en Ferrán Gay, ens ha remès un exemplar del seu monòleg el «Somris acusador». Mercès.

CASA JORBA

ESTANISLAU FIGUERES, 2

La casa Jorba, que es dedica a la venda d'articles de pisa, cristal i tot lo concernent en aquest ram, ha rebut grans existencies de GERRES, propies per a conservar olives. PREUS LIMITATS.

La casa editorial «Ilustració Catalana», (Mallorca, 287, B. Barcelona), se junt en la seva patriòtica tasca de donar a llum l'obra literaria de molts autors catalans que, per diverses circumstancies, resta dispersa i oblidada pels diaris i revistes de la terra, acaba de publicar les «Poesies» de Lluís B. Nadal, prematurament perdut per les lletres catalanes, en un volum de 250 planes, acuradament presentat i imprès en les prempses de la Renaxensa, del que acabem de rebren un exemplar. Recomanem als llegidors aquest llibre que se troba en totes les llibreries al preu de tres pessetes.

EL DEBATE, EL DIA, LA ACCION periódics de Madrid que diariament publiquen cròniques de la guerra pels coneguts crítics Armando Guerra i Fernando Weyler.—Preu 1'50 al mes.

Punt de subscripció a Reus:

KIOSKO BORRELL, Plaça del Rel.

Un actiu mecànic d'Igualada anomenat Jaume Borrás, ha inventat amb resultats satisfactoris, un nou fre automàtic aplicable a qualsevol classe de feler. El nou fre suprimeix els pesos, romanes, cadenes i supports i és de resultats favorables tant pels amos com pels obrers.

En el concorregut cinematògraf Sala Reus aquesta nit s'hi donaràn dues extraordinaries sessions.

La vida pot equiparar-se a una empresa mercantil; si la capacitat vital se conserva amb ingressos proporcionats als gastos, la salut és excelent; si aquests superen als ingressos, la bancarrota se aproxima. La vida moderna té exigencies impossibles i com demana més de lo que un pot donar, així s'explica que la generació actual es caracteritzi per la miseria fisiologica, raquitisme, debilitat física i moral, anèmia, neurastenia, etc. Hi ha que compensar el major gasto que s'exigeix a la màquina humana per a previndre l'anèmia, neurastenia, debilitat, raquitisme, linfatisme i això no és difícil de lograr amb tònics nerviosos tan maravillosos com el Xarop d'Hipofosfitts Salut.

Unic aprovat per la Reial Academia de Medicina, 27 anys de creixents èxits. Al comprar el frasc deuen fixar-vos si amb tinta roja es llegeix «Hipofosfitts Salut».

periment dels beneficis immediats de la castedat. La memoria és ràpida i ferma, la voluntat enèrgica, el caràcter i el seny prenen un temps que els llibertis no tindran mai. Cap prisma ens revela tot lo que ns envolta baix uns colors tant purs com el de la castedat que enllumina amb una claror pura els menors objectes de l'Univers i ens transporta a les alegries més suaus d'una felicitat constant sens ombra i sense porta.»

Servant la vostra pureza, hauréu desentortillat en vosaltres l'aspecte més bell de la criatura humana: el vostre ser moral. La vostra voluntat vencerà més fàcilment els obstacles sempre redreçats en el camí de la vida assegurant-vos, siga'l que's vulgui el paper que hagu de representar en la societat, un lloc privilegiat entre aquells que no varen saber aprendre a dominar les seves passions.»

Per a enfondir sobre aquest tema tonamental, jo vos recomano, ademés les obres següents: Comment former un esprit, del Dr. Toulouse; Nous les jeunes, de H. Wegener; Traité d'Hygiene, del Prof. A. Proust; Conseils et Enseignements adressés aux jeunes gens

de quinze a dix-huit ans; i Pères, et mères, que faites-vous de vos fils?, Feschbacher, Editor. Paris; La hygiene sexual i les seves conseqüencies morals, del doctor Svoed Ribbing; Caenesa i moralitat, de Heizen; La Escola de la Puresa, de Mme. Piezifisk; i els escrits de Mme. F. Blackwell; L'Art d'allargar la vida, de Sir J. C. M. Hendrick; Danger social de la Syphilis, del Dr. A. Fournier; Les avaries, de Brieux; Psychopatia sexualis, del Dr. Kraft-Ebing; On the reproductive organs, del Dr. Acton; Handbuch der Hygien, de Esteteen; Our morality and the moral question, del Dr. Sir Leonel Beale; Celibat et Marriage, del Dr. Surbled; Fisiologia del Amor, del Prot. Mantegazza; El problema sexual en la Moral i en la Pedagogia, de Foerster; On self culture, de John Stuart Blackic; Educación de la volonité, de Payot; Resurrecció, de Tolstoi; i altres obres de Monod, Faustin-Hélie, Ziegler, J. Finot, Souderegger, John G. McKendrick, J. Sir James Paget, E. Périer, etc.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada
Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

LA VOZ DE SU AMO

l'aparell **NO** és un GRAMÓFON

— CATALEGS GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Rellojería. Rellojers de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

WALKER-BLUE

Marca ANCORA-ESTRELLA registrada

BLAU ULTRAMAR ANGLES EXTRA

Comprimint en sec en borsetes per a ús domèstic. No conté barreja; per lo tant, no taca la roba.
A granel, en barrils de 18 i 36 kilòs i en paquets de 1, mig i quart de kilo, per a la indústria. Empleat per a la pintura, blanqueig, etc., etc.

De venda en tots els bons comerços: Desconfieu de les imitacions

Dipositaris a Espanya i Colònies: E. GALCERAN, snc Girona, 124 Barcelona
Representant a Reus: JACINTO GILLI, Martí Napolità, 8.

Basar «La ALIANZA» - REUS

Secció d'Objectes per a Regal

Últimes novetats en Galeters, Jardineres, Gerros, Joiers, Jocs de café, Jocs entreines, Jocs de taula amb i sense estutx, Làmpares, Torretes, etc., en plata de llei, Plata Meneses i Plata Anglesa.
Gran assortit en Figures artístiques de fang, marbre i pasta.

PREUS SENSE COMPETENCIA

ESPECTACLES

Centre de Lectura-Teatre
COMPANYIA DE SARCUELA
Dirigida pel primer actor Adari Navarro i el mestre concertador Ramon Ferrés, de la que forma part la distingida triple cantant Teresa Ydel.

Llista de la Companyia.—Primer actor i director, Adari Navarro; mestre director i concertador, Ramon Ferrés; primera triple cantant, Teresa Ydel, típics còmiques: Enriqueta Sancho, i Marina Alvarez; altra triple, Maria Ferrer; característiques: Dolors Martí, i Enriqueta Soler; baríton, J. Balaguer; tenor, Joan Rosic; tenor còmic, Josep Marco; actor de caràcter, Eduard Guíllot; actor genèric, Juli Cónsul; altres actors: Ramon Estrada, i Diego Galvez; apuntadors: Adria Corona, i Manuel Pinto; 12 choristes d'ambdós sexes. Arxiu, Societat d'autors, Decorat, Madalena. Electricista, Lozano; Sastreteria, Penalya. Peluqueria, Gullí. Guardarropia i maquinaria, Carbonell i Alcaraz.

Repertori: Lo més selecte de l'antic i modern.

Funció per a avui, «Solico en el mundo», «Las musas latinas» i «El nido del principal».

A dos quarts de deu.

Sala Reus
Grans sessions de cine per a avui.—
Preus i hores de costum.

Kursaal
Grans sessions de cine per a avui.—
Debut de la dançatriu Dorita Ceprano.
Preus i hores de costum.

DE REUS A TARRAGONA		
» 9'57	» 10'30 m	
» 12'54	» 13'27	
» 14'30	» 15'05 m	
» 18'08	» 18'35 c	
» 20'50	» 21'34 m	
DE TARRAGONA A REUS		
Surt 7'35	arriba 8'10 c	
» 12'17	» 12'53 m	
» 16'36	» 17'14 m	
» 19'25	» 20'03 m	
DE REUS A FALSET I MORA		
Surt 7'17	surt 9'27	arriba 10'15 m
» 10'41	» 11'19	» 11'54 c
» 13'17	» 14'24	» 14'58 c
» 16'30	» 18'57	» 19'47 m
» 19'49	» 21'17	» 21'47 m
» 22'07	» 23'05	» 23'10 c
DE MORA I FALSET A REUS		
Surt 6'13	arriba 7'17 e	
» 6'30	surt 7'42	» 8'39 m
» 7'01	» 8'43	» 10'19 m
» 12'17	» 13'11	» 14'03 e
» 17'27	» 19'12	» 20'59 m
DE REUS A LLEIDA		
Surt 8'22	arriba 11'22 c	
» 13'35	» 20'05 m	
» 17'59	» 22'03 m	
» 20'30	» 0'22 m	
DE LLEIDA A REUS		
Surt 5'30	arriba 9'46 m	
» 8'29	» 12'29 m	
» 11'56	» 20'17	
» 15	» 17'58 c	

Ferrocarrils

Servei de trens que reigeix
des de ler. de juliol de 1915.

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	
» Vilafranca; » 9'38	
» » 9'23	
» 8'49 » 13'27 m	
» 14'13 » 17'42 c	
» 17'16 » 21'44 o	
» Vilafranca » 20'37	

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m	
» 9'20 » 12'47 c	
» 15'23 » 19'24 m	
» 19'49 » 21'53 e	

Companyia Reusense de Tramvies

Sortides de Reus Sortides de Salou
(Arraval Robuster)

Tren n.º 24 a les 7.50 Tren n.º 25 a les 9.20
» 12 » 16 — » 23 » 18.44

AVIS—Els dies festius no circularà el tren que surt de Reus a les 16, però en canvi circularan el de les 15 i el de les 17'05 i el que de Salou surt a les 16.

Els dimenges i dies festius s'expedirán bitllets d'anada i tornada a 60 céntims per a tots els trens del dia de la expedició.

SECCIÓ D'ÒPTICA

Gran assortit en tota classe d'articles perteneixents a aquest ram.—Gran varietat en montures per a Ulleres i Lentes en or, xapa or i níquel.—Garantitzem la puresa dels cristalls que la casa emplea en la confecció de les receptes dels Srs. Metges Oculistes.—Se fan compostures de totes classes.

PREUS ECONÒMICS

MERCERIA I NOVETATS

Alfred Llecha

Carrer de Monterols, 36.-REUS

Gran assortit, de les més altes novetats, en adorns per a vestits de senyora
Brodats i entredós, pelletteria, perfumeria del país i estrangera, genres de punt, corbateria, elàstics, lliga-cames, bisuteria, moneders, i tots quants articles perteneixents al ram.

LINIA DE VALENCIA

Surt de Salou per a Valencia
6'21, 9'18, 11'15, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de Valencia
4'19, 8'32, 15'44, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

Gran Servei d'Autos i Carruatjes

De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

AUTOMOVILS	CARRUATJES
MONTROIG REUS	REUS MONTROIG
A les 7 i 11	A les 8 i 11
» 12'30 » 4'30	

PUNTS DE PARADA:

A Montroig, Casa Sabaté.
A Montroig, Café de la Plaça.
A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

IMP. SANJUÁN - REUS

Instal·lacions Elèctriques

— AMORTITZABLES —

Per a informes: **Electricista Freixa**

Carrer de Vilá (a) Bou REUS

Xocolateria LA MUNDIAL

(Antiga del Narri)

Carrer de la Mar, 2 (Carreró davant la plaça de la Constitució) REUS

Aquest establiment al passar a ésser propietat de Vicents Martí, ha sigut reformat el local amb el fi de poguer servir al distingit públic, el qual trobarà en el mateix economia i servei esmerat.

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, PÀSMA, etc., són ben sovint el resultat de catarres mal curats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'alliviar i curar tota mena de TOS i-enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració. **ES VENEN A DOS RALS CAPSA.**

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT: 10 CÈNTIMS.**

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorra el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA

Arraval de Santa Agna, número 80

REUS

LA CRUZ ROJA

Antic i acreditat establiment de Ortopedia, fundat en 1896, per don JOSEP PUJOL

Aquesta casa té a la venda un gran assortit de Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació de les hernies per or ríeues i rebels que siguin.

Peti's Braguers de caurú per a la prompta curació dels tendres infants.

Especialitat en aparells articulats fabricats a la casa, aplicats per persona competent amb molts anys de pràctica en la mateixa.

Faixes hipogàstriques per a corregir la obestitat, dilatació i abultament de ventre.

Tifans homoplàstics per a evi ar el carregament d'espatlla.

Conecció de tota classe d'aparells d'Ortopedia Gran assortit en lentes i ulleres per a la vista miopa i vista cansada. Binocles de teatre i campanya i tot lo concernent al ram de Optica, Cirurgia i Ortopedia.

DISPONIBLE

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

DECORACIO - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Pradó, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

Fàbrica de Capsos de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gracia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de

MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

"LA CRUZ ROJA" (CASA FUNDADA EN 1896) MONTEROLS, 16 (Al costat del Fabre de corres de la Plaça)

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1.—REUS

Esteve Massagué

COMISSIONS-REPRESENTACIONS

SANT LEONENS, 8, 3.º REUS

DISPONIBLE

DISPONIBLE

TARIFES per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

1.ª fila	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centimetres que ocupi	2'50	3'75	5'00	10'00	Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centimetres que ocupi
Fins a 3 cims d'altura. De 3'25 a 3'50	3'50	5'25	7'00	14'00	
Per cada centímetre més	0'50	0'75	1'00	1'50	

Els remiuts, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 cèntims la ratlla per la primera inserció i a 10 cèntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 cèntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 cèntims per inserció.

AVÍS.—S'admeten anuncis mortuoris fins a l'estri de la nit.

DISPONIBLE

Per a informes: Electricista Freixa

Carrer de Vila (a) Bon

Fábregas i Recasens

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (Telèfonos A 2248 i A 3453) BARCELONA